

На основу члана 119 .став 1. тачка1. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гл. РС број 52/2011) и чл.29. Статута, а у вези са чланом 13. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, број 101/05 и 91/15), чланом 15. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини („Сл. гласник РС“, број 72/06, 84/06, 30/10 и 102/15), Школски одбор **Економско-трговинске школе у Краљеву**, доноси

ОДЛУКУ О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Члан 1.

На основу Одлуке о покретању поступка измене и допуне Акта о процени ризика број 514/2020 од 28.12.2020. године, спроведен је поступак измене и допуне Акта о процени ризика број 01-323 од 5.5.2010. године, са свим изменама и допунама.

Члан 2.

Измене и допуне Акта о процени ризика из члана 1. ове Одлуке спроведене су у складу са Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини („Сл. гласник РС, број 72/06, 84/06, 30/10 и 102/15) и **Правилником о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести („Сл. гласник РС“, бр. 94/2020).**

Члан 3.

Поступак измене и допуне Акта о процени ризика из члана 1. ове Одлуке спровело је **стручно лице.**

Члан 4.

Овом Одлуком мења се и допуњује Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини **Економско-трговинске школе у Краљеву дел.број 01-323 од 5.5.2010.године** у делу Препознавање опасности и штетности на радном месту и радној околини, Процена ризика у односу на опасност, Утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика, Приоритети у отклањању ризика, тако што се после тачке **1.5.** , додаје нова тачка 1.6. која гласи:

1.6. План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести

Планом примене мера за спречавање појаве и ширење заразне болести се утврђују мере и активности којима се повећава и унапређује безбедност и здравље запослених ради спречавања појаве епидемије заразне болести, као и мере и активности које се преузимају у случају појаве епидемије заразне болести у циљу безбедности и здравља на раду запослених и заштите присутних лица.

1.6.1. Превентивне мере и активности за спречавање појаве епидемије заразне болести

Ради спречавања појаве епидемије заразних болести и ширења истих **Економско-трговинска школа у Краљеву** примењује следеће мере и активности:

- обезбеђује писане инструкције и упутства о мерама и поступцима за спречавање појаве епидемије заразне болести, које садрже информације о симптомима заразне болести
- према потреби и могућностима, организује рад са мањим бројем запослених, а у складу са смерницама и препорукама надлежних органа

- сагледа могућност да део запослених раде од куће, скраћено радно време, по сменама, уз прерасподелу радног времена
- спроводи без контактно мерење температуре запослених и посетилаца који улазе у објекте **Економско-трговинске школе у Краљеву** у којима на радно место долази већи број запослених, као и друге сличне мере у складу са индикацијама болести, а по смерницама и препорукама надлежних органа и специфичностима радног места
- обезбеђује запосленима одговарајућу заштитну опрему (заштитне маске, визире и сл.), а у складу са смерницама и препорукама надлежних органа и специфичностима радног места
- обезбеђује одржавање састанака на даљину путем on-line конференција и других апликација
- спроводи појачану хигијену и дезинфекцију радних и помоћних просторија, што укључује редовну дезинфекцију просторија и често проветравање радног простора
- обезбеђује запосленима довољне количине сапуна, убруса, текуће воде и дезинфекционих средстава на бази алкохола за прање руку
- обезбеђује редовно чишћење свих површина које се често додирују на радном месту, посебно просторија и опреме као што су тоалети, кваке на вратима, фиксни телефони, рачунарска опрема и друга опрема за рад
- води евиденцију о дезинфекцији радних и помоћних просторија коју организује и спроводи
- организује и обезбеђује редовно уклањање отпада и смећа из просторија тако да се канте за смеће могу испразнити без контакта са садржајем.

1.6.2. Мере и активности у случају појаве заразних болести или симптома болести код запослених

У случају појаве заразне болести код запослених **Економско-трговинске школе у Краљеву**, спроводе се следеће мере и активности:

- простор у коме је боравио заражени запослени се физички и хемијски дезинфикује и проветрава, а према смерницама и препорукама надлежних органа
- обезбедити поштовање процедура уласка и изласка у просторијама уз обавезно коришћење прописаних средстава и опреме за личну заштиту на раду као и све друге мере заштите током процеса рада
- дефинисати правце кретања запослених кроз радне и помоћне просторије како не би долазило до непотребних контаката
- запосленима који су радили у простору где је радио заражени организује се контрола кретања
- контакте запослених из целине у којој је боравио запослени који је заражен свести само на нужне, уз обавезну примену мера заштите
- спроводе се и друге мере по смерницама и препорукама надлежних органа.

1.6.3. Обавезе запослених

Запослени су у обавези да:

- спроводе све превентивне мере безбедности и здравља на раду како би сачували своје здравље, као и здравље других запослених

- наменски користе прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукују, да не би угрозили своју безбедност и здравље као и безбедност и здравље других лица
- брину о својој хигијени тако што ће редовно и правилно прати руке
- обавезно обавесте руководиоца уколико посумњају на симптоме заразне болести код себе, других запослених или чланова своје породице
- пре почетка рада прегледају своје радно место укључујући и средства рада која користе, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају уочених недостатака известе руководиоца
- пре напуштања радног места, радно место и средства рада оставе у стању да не угрожава друге запослене
- у складу са својим сазнањима, одмах обавесте руководиоца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози њихову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених
- сарађује са руководиоцем и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле додатне неопходне мере за безбедност и здравље на

Поступање запослених у случају појаве заразне болести или симптома заразне болести:

- уколико запослени примете симптоме заразне болести, у обавези су да се обратe надлежној здравственој установи и о томе одмах обавесте свог непосредног руководиоца, а да одговарајућу документацију (потврда о привременој спречености за рад, дознака, решење о изолацији и др.) доставе надлежној служби код **Економско-трговинске школе у Краљеву**.
- уколико запослени примете симптоме друге болести, који укључују повишену температуру и сличне симптоме, у обавези су да се обратe надлежној здравственој установи. Ово подразумева да, ни у ком случају, није дозвољено да са симптомима болести (повишена температура и сл.) запослени бораве у просторијама **Економско-трговинске школе у Краљеву**. Одговарајућу документацију о томе (потврда о привременој спречености за рад, дознака, решење о изолацији и др.), доставља се надлежној служби код **Економско-трговинске школе у Краљеву**.
- уколико се запосленом, приликом уласка у објекат у коме ради установе симптоми болести (повишена телесна температура и сл.), тај запослени се одмах упућује у надлежну здравствену установу и у обавези је да о томе обавести непосредног руководиоца. И у овом случају је потребно да се одговарајућа документација (потврда о привременој спречености за рад, дознака, решење о изолацији и др.) достави надлежној служби код **Економско-трговинске школе у Краљеву**.
- уколико је запосленом издат документ надлежног државног органа о изолацији у одређеном временском трајању, исти је у обавези да достави непосредном руководиоцу
- уколико је запослени био у контакту са запосленим оболелим од заразне болести, тај запослени се упућује на рад од куће, уз обавезу да се обрати надлежној здравственој установи ради прегледа и евентуалног тестирања. У случају да је тест позитиван, одсуствовање се евидентира као боловање, уз одговарајућу лекарску документацију. У случају да је тест негативан, запослени се враћа на рад. У случају да запослени није тестиран и да је враћен кући са информацијом да прати своје здравствено стање и да се поново обрати,

у случају појаве симптома, потребно је да се придржава савета добијених од стране лекара и о томе информише руководиоца.

Члан 5.

За спровођење и контролу мера и активности из Плана примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, у складу са својим надлежностима, одговоран је директор, односно лице које овласти директор.

Проверу ефикасности и контролу примене мера безбедности и здравља запослених на раду врши надлежно лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Председник Школског одбора

На основу чл 3. и 14.став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду(Сл гласник бр 101/2005),а у вези са чл.80. Закона о раду (Сл. гласник РС бр.24/2005 и 61/2005) и чл.119 .став 1.тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гл. РС број 52/2011) и чл.22 Статута Школе Школски одбор Економско трговинске школе у Краљеву је донео :

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником а у складу са Законом, у Економско-трговинској школи у Краљеву уређује се безбедност и здравље на раду (у даљем тексту школа)у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу у школи , ученици у радном простору школе као и када се налазе на практичној настави (кабинети, лабораторије, економије, радионице и др.) и при организованим екскурзијама, прославама, такмичењима као и на лица која се по било ком другом основу налазе у његовој радној околини ради обављања одређених послова ,ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 2.

Школа је дужана да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу са Законом, прописима донетим на основу Закона и, овим правилником и техничко–технолошким потребама а нарочито:

- врста средстава и опреме личне заштите која припадају запосленом,
- права, обавезе и одговорности у обезбеђивању и спровођењу безбедности и здравља на раду,
- одговорност запосленог за непридржавање утврђених мера безбедности и здравља на раду,

- осигурање радника и

- прва помоћ.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се годишњим планом рада.

Члан 3.

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су директор, лице за безбедност и здравље на раду и Одбор за безбедност и здравље на раду.

II. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ШКОЛЕ У ОРГАНИЗОВАЊУ И СПРОВОЂЕЊУ МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 4.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са чл 37. став 2 и став 4. Закона о безбедности и здрављу на раду (Сл . гласник бр.101/2005) .

Школа је дужана да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Школа је дужана да да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања поверда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, имајући у виду посебну заштиту омладине,инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

Члан 5.

Школа је дужана да запосленом пружи обавештења о условима рада, правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту у складу са потребама радног места.

Члан 6.

Школа је дужана да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и да заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност по живот и здравље запосленог у складу са Законом.

Члан 7.

Школа је дужана да одмах , а најкасније 24 часа од настанка , усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну,колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Члан 8.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности, или уколико се запослени не придржава безбедног начина рада, односно користи средства која нису прописана за обављање одређених послова, или су иста неисправна, односно предузима радње које су изван контроле Школе

или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, Школа не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Члан 9.

Школа је дужна да под једнаким условима колективно осигура запослене од повреде на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде претрпљене штете.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 10.

Школа је дужана да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу са техничким прописима одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, Школа врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду и има одговарајућу лиценцу.

Члан 11.

Школа је дужана да врши прегледе и испитивања у смислу члана 10 овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача, у складу са техничким нормативима као и Правилником о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине (Сл.гласник РС, бр 94/06 и 108/06). Наведеним прегледима се утврђује да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене мере заштите на раду.

Испитивања услова радне околине

Члан 12.

Школа је дужана да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха)
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрације и штетна зрачења);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности)

Члан 13.

Испитивања из члана 11 . овог правилника Школа је дужана да врши на начин , по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 14.

Школа је дужана да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 15.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању на процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената које могу да изазову ризик од повреде на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

План процене ризика је писани документ који садржи 11 делова , регулисаних као обавеза а који садржи:

- правни основ за процену ризика;
- организацију и координацију спроводјења, измена и допуна поступка процене ризика;
- списак процењивача ризика;
- методе за процену ризика;
- фазе и рокове за процену ризика;
- начин прикупљања информација за процену ризика
- начин прикупљања документације за процену ризика (упутства за безбедан рад, упутства за одржавање, стручни налази...)
- утврђивање начина и мера за отклањање ризика;
- друге активности за спроводјење поступка процене ризика

Члан 16.

Одлуком о покретању поступка процене ризика, Школа одређује стручна лица из редова запослених са положеним стручним испитом о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду , за спровођење поступка процене ризика.

За вршење процене ризика Школа може да закључи уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду.

Оспособљавање запослених

Члан 17.

Школа је дужана да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге

послове,приликом увођења нове технологије,односно нових средстава за рад,као и код промене процеса рада.

Оспособљавање се врши за време радног времена.

Члан 18.

Провера теоријске и практичне оспособљености за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запослених који раде на радном месту са повећаним ризиком врши се на начин утврђен актом о процени ризика.

Евиденције у области безбедности и здравља на раду

Члан 19.

Школа је дужана да води и чува евиденције о:

- 1) радним местима са повећаним ризиком;
- 2) запосленима распоредјеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених на распоредјених на та радна места;
- 3) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- 4) запосленим оспособљеним за безбедан рад и здрав рад;
- 5) опасним материјама које користи у току рада;
- 6) извршеним испитивањима радне околине ;
- 7) извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту,
- 8) пријавама смртних, колективних и тешких повреда на раду, повреда на раду због којих запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, професионалних обољења односно обољења у вези са радом запосленог и опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље запосленог.

Начин и рокови чувања прописани су Правилником о евиденцијама у области безбедности и здрављу на раду (Сл. гласник РС бр 62/2007).

Члан 20.

Школа је дужана да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

1. Права запослених

Члан 21.

Запослени има право да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособи за њихово спровођење.Поред тога има право да се упозна са организовањем односно спровођењем безбедности на раду у школи.

Члан 22.

Запослени у Школи има право да:

1. Директору, Одбору за безбедност и здравља на раду и лицу овлашћеном за послове безбедности и здравља на раду даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима од значаја за безбедност и здравља на раду.
2. Контролише своје здравље према ризицима радног места, а у складу са прописима о здравственој заштити;
3. Предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место, односно радну околину, ако му прети непосредна опасност по живот и здравље.

Члан 23.

Запослени има право да одбије да ради:

1. Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље;
2. Ако у току оспособљавања за безбедан рад, није упознат са свим ризицима и мерама за њихово отклањање;
3. Дуже од пуног радног времена или ноћу, а према оцени службе за медицину рада такав рад може да погорша његово здравствено стање;
4. На средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедан рад;
5. Ако му није обезбеђен прописан лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком.

Члан 24.

Захтев за остваривање својих права запослени подноси директору школе или Одбору за безбедност.

Ако се по захтеву запосленог не поступи у року од 8 дана од дана његовог подношења или ако запослени сматра да тражене мере безбедности нису спроведене у смислу одредаба прописа и безбедности на раду или општих аката школе, има право да поднесе захтев за заштиту својих права Школском одбору.

Запослени се може обратити и инспекцији рада.

2.Обавезе запослених

Члан 25.

Запослени је дужан да:

1. Поштује прописе о безбедности и здрављу на раду, односно примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да се стара о њиховој примени, тако да не угрози своју безбедност и безбедност и здравље других људи;
2. Пре отпочињања процеса рада, прегледа своје радно место и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, те да у случају уочених недостатака, извести свог непосредног руководиоца;
3. Пре напуштања радног места, радно место и средства за рад остави у чистом и уредном стању, тако да не угрожавају остале запослене (контрола стања);
4. Сарађује са директором школе и лицем за безбедност и здравље на раду, а у циљу спровођења прописаних мера за безбедност и здравље на раду, на свом радном месту;

5. Пре отпочињања процеса рада, упозна мере безбедности и здравља на раду, на радном месту на које је распоређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење;
6. По уочавању неправилности, односно појава које би могле угрозити безбедност и здравље на раду, одмах обавести директора школе или лице за безбедност и здравље на раду;
7. На захтев директора школе или лица за безбедност и здравље на раду, у обавези је да се подвргне тесту којим би се установило да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности;
8. Проверу алкохолисаности врши ОУП-Краљева употребом алкометра по прописима о Безбедности саобраћаја, након чега се сачињава Записник који потписују директор школе и радници ОУП-а.
9. Проверу да ли је под дејством других средстава зависности врши одговарајућа медицинска установа.
10. Обави лекарски преглед, на који је упућен у случају да је актом о процени ризика утврђено да ради на радном месту са повећаним ризиком, као и да се радници у кухињи подвргавају санитарном прегледу на 6 месеци.

Попред наведеног сви запослени у школи су дужни:

1. Да уколико уоче страна лица која су присутна у школском дворишту и која на било који начин узнемиравају ученике о томе одмах обавесте директора школе а у његовиом одсуству одговарајућу службу МУП-а.
2. Штите интегритет ученика у складу са Статутом школе и другим позитивним законским прописима који се односе на наведену област.
3. Примењују кодекс пословног понашања у опхођењу са ученицима, њиховим родитељима и странкама.

Члан 26.

Радник код д кога се утврди присуство алкохола и других средстава зависности или одбије да се подвргне провери, не сме започети односно наставити рад. Директор је дужан таквог радника удаљити с посла.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ ИЗДРАВЉА НА РАДУ

1. Органи за спровођење безбедности и здравља на раду

1.1. Школски одбор

Члан 27.

Школски одбор разматра најмање једном у шест месеци стање о испуњености прописаних услова у области безбедности и здравља на раду.

Члан 28.

У обезбеђењу и унапређењу безбедности и здравља на раду школски одбор има нарочито следеће задатке:

- доноси опште акте чија је сврха заштита на раду и стара се и њиховом спровођењу,
- доноси одлуке којима се уређују поједина питања у погледу обезбеђивања и спровођења као и унапређења безбедности и здравља запослених и ученика
- одобрава финансијска средства за извршење плана и програма мера безбедности и здравља на раду
- разматра стање повреда на раду, професионалних болести и услова рада
- доноси мере за отклањање уочених недостатака и неправилности

-разматра извештаје , анализе и предлоге лица за безбедност и здравље на раду
-разматра извештајекоје подноси надлежни орган инспекције рада и други органи о стању заштите на раду и доноси одлуке у складу са захтевима и препорукама тих органа.

-предузима мере и доноси одлуке при покретању поступка од стране директора у случају повреде радне обавезе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду

1.2.Директор школе

Члан 29.

Безбедност на раду у школи , у целини се спроводи уз опште старање и руковођење директора школе.У том погледу он има дужности и овлашћења:

- да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

-да да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања поверда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, имајући у виду посебну заштиту омладине,инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства.

- да актом, у писменој форми, одреди овлашћено лице за безбедност и здравље на раду,

-да организује и обезбеди спровођење законских прописа из безбедности и здравља на раду, одредаба овог Правилника и прописа којим се регулише заштита на раду,

-да обезбеди финансијска средства и набавку средстава и опреме за заштиту на раду,

-да са лицем који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду у школи ради на унапређењу безбедности и здравља на раду,

-да обезбеди периодичне прегледе и испитивања опреме за рад, електричних инсталација и инсталација флуида и испитивања у радним, помоћним и магацинским просторијама,

-да обезбеди сигурност рада на пословима где прети опасност по живот и здравље запослених,

-да предлаже мере безбедности и здравља на раду при раду у школи,

-да покреће дисциплински поступак против запослених који се не придржавају прописа о безбедности и здравља на раду,

-да у случају повреде запослених организује пружање прве помоћи,

-да поступа по сугестијама и писменим извештајима лица за безбедност и здравље на раду и даје предлоге Школском одбору,

-да забрани сваку врсту посла и рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених,

-да обезбеди усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду лицу, кога одреди или ангажује за обављање тих послова.

-да обавештава Школски одбор о стању безбедности на раду .

Члан 30.

Директор има право и обавезу да забрани обављање послова , односно задатака у следећим случајевима:

-ако не поштује прописе из безбедности и здравља на раду и обавља послове противно мерама сигурности, услед чега се може повредити или запрети повредом другим радницима,

-ако је затечен да обавља послове без средстава за личну заштиту, која су му стављена на употребу а не користи их,

-ако одбије да поступи по Упутствима за безбедан рад ,

-ако се утврди да је одстранио и унушио заштитну нараву или уредај и ради супротно правилима безбедности и здравља на раду,

-када установи да је радник дошао у напитом стању, или је под дејством средстава зависности, или се опио у току рада.

Удаљење са рада траје све док се не утврди да је радник поново способан за рад, односно да је престало дејство узрока због којих је био удаљен са рада.

Члан 31.

Директор је одговоран за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду , а нарочито: :

-да се запослени распоређује на радно место на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду

-да запослене на најприкладнији начин упозна са условима рада и опасностима на њиховом радном месту у процесу рада,

-да запослене упозна са наменом и начином употребе средстава личне заштите на раду,

-да стално и непосредно спроведи мере безбедности и здравља на раду,

-да забрани рад запосленом који не користи на свом радном месту средства и опрему личне безбедности и здравља,

-да одмах, а најкасније у року од 24 часа, пријави лицу за безбедност и здравље на раду , повреду на раду,

-да лицу за безбедност и здравље на раду пријави недостатак, квар или појаву која би могла да угрози живот или здравље запослених,

-да забрани рад запосленом који је под утицајем алкохола или других опојних средстава,

-да покрене дисциплински поступак против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду и не користи лична заштитна средства,

- да запосленом пружи обавештења о условима рада, правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду,

- да утврди програм практичног оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,

- да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту у складу са потребама радног места и да средства рада употребљавају само запослени којима су поверена,

-да се стара да се према ученицима примењују сви позитивни законски прописи у циљу заштите њиховог интегритета и здравља на раду.

Члан 32.

Школа организује послове безбедности и здравља на раду , тако што наведене послове обавља лице из редова запослених у школи које одреди директор Школе а које има положен стручни испит у складу са Законом о безбедности и здравља на раду.

Стручне послове безбедности на раду може да обавља запослени који има најмање вишу стручну спрему и положен стручни испит.

Поред тога може ангажовати по Уговору лице за безбедност и здравље на раду- са одговарајућом стручном спремом и положеним стручним испитом

Члан 33.

1.3 Лице за безбедност и здравље на раду

Лице задужено за обављање послова безбедности и здравља на раду, дужно је:

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са законом и овим правилником а нарочито :

1. учествује у припреми акта о процени ризика;
2. врши контролу и даје савете директору школе у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
3. учествује у опремању и уредјивању радног места у циљу обезбедјивања безбедних и здравих услова рада,обилази радне и помоћне просторије и радна места у школи и да врши контролу да ли су обезбеђене и да ли се примењују мере безбедности и здравља на раду,
4. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине ;
- 5.организује превентивне и периодичне прегледе и испитивање опреме за рад ;
6. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
7. прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду;
8. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
9. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- 10.припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену ;
11. забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог ;

12. сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду ;

13. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца (попуњава пријаве у случају повреде на раду или професионалног обољења или обољења у вези са радом).

14. присуствује надзору инспекције рада и поступа по њиховим решењима,

Члан 34.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду за свој рад у спровођењу безбедности на раду непосредно је одговорно директору Школе.

Наставник хемије/професор је дужан да теоријски упозна ученике са опасностима и штетностима употребе опасних материја приликом њиховог коришћења у настави

Када ученици изводе практичне вежбе наставник мора да буде присутан и да им практично покаже исправно руковање опасним материјама.

Наставник практичне наставе техничког образовања /професор је дужан да теоријски упозна ученике са опасностима неправилног коришћења прибора и машина приликом њиховог употребљавања у настави

Наставник /професор мора да буде присутан и да практично покаже ученицима исправно коришћења прибора и машина који се употребљавају у настави

Наставник физичког васпитања /професор је дужан да теоријски упозна ученике са опасностима приликом извођења наставе из овог предмета.

Приликом практичног извођења вежби на справама наставник /професор мора да буде поред ученика и да предузме одговарајуће мере заштите ученика од повређивања.

V ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 35.

У складу са одредбама чл.27 -31 Закона о безбедности и здрављу на раду, директор или лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду, дужан је да организује упознавање запослених, **пре ступања на рад**, са условима рада и опасностима везаним за послове, односно радно место, мерама безбедности и здравља на раду, тј. **обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад**, како пре првог распоређивања на послове и радне задатке, тако и у току каснијег рада запослених и технолошких промена.

Члан 36.

Пре распоређивања запосленог на радно место, запослени мора бити упознат са:

- процесом рада, а посебно са организацијом посла и исправним и сигурним начином рада,

- општим и посебним прописима, мерама и Упутствима за безбедан и здрав рад, као и са обавезом да се на раду мора придржавати истих, са последицама које могу да наступе због непридржавања мера безбедности и здравља на раду,

- личним, заштитним средствима за безбедност и здравље на раду, опремом и уређајима за заштиту на раду, које је дужан да користи на радном месту, са начином њихове употребе и наменским коришћењем,
- правима, обавезама и одговорностима из безбедности и здравља на раду,
- осталим мерама које могу бити од значаја за заштиту запослених на раду.

Члан 37.

Лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду, **дужно је да се стара о оспособљавању и употпуњавању знања** запослених из безбедности и здравља на раду, током рада, а нарочито приликом:

- измене технолошког процеса рада, који са собом носи нове потенцијалне опасности и штетности на раду,
- увођења нове или промена постојеће опреме за рад, алата и сл.,
- вршење реконструкције, рушења, адаптације и сл.
- промена услова рада,
- распоређивања запослених на друге послове и радне задатке.

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 38.

Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, утврђује се на основу рада на појединим машинама и условима радне околине. Програм оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, као и теме, **морају бити у складу са пословима и радним задацима које запослени обављају** у току рада. Теме за оспособљавање могу бити у делу програма и заједничке за поједине, сродне групе занимања.

Члан 39.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад из Области безбедности и здравља на раду, састоји се од **теоријског и практичног дела**. Оспособљавање се врши **за све категорије запослених и за све послове и радне задатке - радна места у Школи.**

Члан 40.

Садржај програма у делу теоријског оспособљавања запослених из безбедности и здравља на раду обухвата, зависно од послова односно радног места и извора опасности ове теме:

- основе безбедности и здравља на раду,
- регулатива безбедности и здравља на раду,
- права, обавезе и одговорности запослених у области безбедности и здравља на раду,
- опасности и штетности којима је радник изложен при вршењу радних операција,
- мере безбедности и здравља на раду за спречавање настанка повреде на раду и професионалних обољења запослених,
- примена личних заштитних средстава и личне заштитне опреме,

-основе пружања прве помоћи,

-спасавање запослених у случају елементарних непогода, начин евакуације запослених у случају пожара, експлозије и других појава које могу угрозити већи број запослених.

Члан 41.

Поступак оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад, упознавање запослених са опасностима и штетностима на радном месту, мерама безбедности и здравља на раду и поступак провере знања запослених, утврђује се Програмом оспособљавања запослених за безбедан рад у **Школи**

Програм оспособљавања запослених за безбедан рад и његове измене, утврђује директор .

VI УТВРЂИВАЊЕ ПОВРЕДА РАДНИХ ОБАВЕЗА У ВЕЗИ СА БЕЗБЕДНОШЋУ И ЗДРАВЉЕМ НА РАДУ

Члан 42.

Повреде радних обавеза из безбедности и здравља на раду, с обзиром на тежину и последице, могу бити лакше и теже. Запослени чини лакшу повреду радних обавеза из безбедности и здравља на раду:

-ако лична заштитна средства не користи у наменске сврхе,

-ако намерно или несавесно обавља радне обавезе у вези са правилима безбедности и здравља на раду,

-ако се на било који начин немарно односи према примени мера безбедности и здравља на раду, без тежих последица.

Члан 43.

Запослени чини тежу повреду радних обавеза из безбедности и здравља на раду:

-ако и након упозорења радник не користи лична заштитна средства,

-ако се не подвргава периодичним лекарским прегледима,

-ако не учествује у организованом оспособљавању за безбедан рад и не приступи провери стеченог знања,

-ако не пријави одговорном лицу појаве које могу проузроковати несрећу на послу,

-ако и поред упозорења оштећује или демонтира заштитне уређаје и направе на оруђима за рад на радном месту,

-ако неоправдано одбија извршење одлуке, налога или упутства из безбедности и здравља на раду, које доносе надлежни органи или одговорно лице,

-ако не престане да ради на радном месту док се налази под утицајем алкохола или других средстава зависности, пошто му је руководилац наредио да обустави рад,

-ако на било који начин не извршава обавезе утврђене овим Правилником услед чега могу наступити теже последице по здравље или живот запослених, односно ако због тога Школа претрпи материјалну штету.

Члан 44.

Поступак за утврђивање повреда радних обавеза из безбедности и здравља на раду, и изрицање мера, врши се према одредбама Закона о раду.

VII ПРВА ПОМОЋ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДА НА РАДУ ИЛИ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА ИСТЕ

Члан 45.

Прву помоћ радницима у случају повреде, тровања или наглог обољења, пружа радник који је оспособљен за пружање прве помоћи. О наведеним случајевима се сачињава Записник Прилог 5 овог Правилника који се доставља директору и чува у персоналној документацији.

Члан 46.

Повреде на раду се морају редовно евидентирати, а повређеном раднику се издаје Извештај о повреди на раду у року од 24 часа од момента настанка повреде.

Повредом на раду, сматра се повреда осигураника која се догоди у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла по основу кога је осигуран, проузрокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим променама физиолошког стања организма.

Повредом на раду, сматра се и повреда проузрокована на начин, односно коју осигураник - запослени претрпи при обављању посла на који није распоређен, али који обавља у интересу послодавца код кога је запослен.

Повредом на раду сматра се и повреда проузрокована на начин, односно коју осигураник претрпи на редовном путу од стана до места рада или обрнуто, на путу предузетом ради извршавања службених послова и на путу предузетом ради ступања на рад, као и у другим случајевима утврђеним законом.

Повредом на раду сматра се и обољење осигураника које је настало непосредно или као искључива последица неког несрећног случаја или више силе за време обављања посла по основу кога је осигуран или у вези с њим.

Извештај о повреди на раду се издаје у складу са Правилником о садржају и начину издавања образаца извештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Сл. гласник РС“, бр. 72/2006 и 84/2006) на Образцу број 1.

Члан 47.

Извештај о повреди на раду, попуњава лице за безбедност и здравље на раду, односно уписује податке о повреди у свих пет примерака извештаја и доставља здравственој установи која је извршила преглед повређеног ради уношења у садржину извештаја налаз и мишљење лекара. Лекар свих пет примерака враћа лицу за безбедност односно повређеном раднику, који их затим доставља филијали Републичког завода за здравствено осигурање која оверава свих пет примерака извештаја, од којих задржава два примерка Извештаја за своје потребе, а остале примерке враћа Лицу за безбедност (повређеном).

Лице за безбедност један примерак овереног извештаја задржава за своје потребе, један примерак доставља запосленом и један примерак извештаја преко Министарства рада, запошљавања и социјалне политике – Управе за безбедност и здравље на раду, доставља организацији надлежној за пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 48.

На месту рада где постоји опасност од повреда или је дошло до повреде, не може се дозволити рад све док Директор , или лице који обавља стручне послове безбедности и здравља на раду, не утврде да су отклоњени извори опасности, односно узроци због којих је могло доћи или је дошло до повреде на раду.

Члан 49.

На месту где се догодила тешка или колективна или повреда са смртним исходом, не сме се ништа мењати док се не спроведе увиђај. О сваком увиђају сачињава се Записник у коме се уписује чињенично стање у складу са Упутством о вршењу увиђаја у случају смртне, колективне и теже повреде на раду (Сл. Гласник РС бр. 8/1977).

Члан 50.

У Школи по ходницима , а нарочито у физкултурној сали, морају се на видним и приступачним местима поставити ормарићи с потребним санитарским материјалом за пружање прве помоћи.

Члан 51.

У случају елементарне непогоде, експлозије, пожара или друге колективне незгоде, директор и домар лице са положеним стручним испитом из противпожарне заштите , дужни су да организује мере за евакуацију и спасавање запослених.

VIII ПОСЕБНА ЗАШТИТА ЖЕНА, ОМЛАДИНЕ И ИНВАЛИДА

Члан 52.

Женама и инвалидним радницама, **осигурава се посебна безбедност и здравље на раду**. Права жена, а посебно трудница и мајки са децом и инвалида рада у погледу трајања радног времена, права на годишњи одмор, дужина годишњих одмора, плаћеног одсуства и других права из радног односа ближе се уређују прописима о радним односима.

Члан 53.

Жене, омалдина и инвалиди у радном односу приликом рада **уживају посебну заштиту** на раду у складу са законским прописима.

Члан 54.

У Школи је забрањен рад женама на следећим пословима:

- рад на преношењу, утовару и истовару терета, масе преко 15 кг.,
- рад на другим пословима који штетно и са нарочито повећаним ризиком могу да утичу на здравље жена.

Члан 55.

Обавезе Школе према запошљавању особа са инвалидитетом:

Школа има обавезу на запошљавање особа са инвалидитетом на основу Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009) .

Обавеза запошљавања, у смислу овог закона, јесте обавеза сваког послодавца који има најмање 20 запослених да има у радном односу одређени број особа са инвалидитетом .

Послодавац који има од 20 до 49 запослених дужан је да има у радном односу једну особу са инвалидитетом.

Послодавац који има 50 и више запослених дужан је да има у радном односу најмање две особе са инвалидитетом, и на сваких наредних започетих 50 запослених по једну особу са инвалидитетом.

Послодавац који не запосли особе са инвалидитетом плаћа пенале у висини троструког износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, за сваку особу са инвалидитетом коју није запослио.

Пенале је послодавац дужан да уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије приликом исплате зарада и накнада зараде, а најкасније до 30. у месецу за претходни месец.

Обавеза уплате пенала престаје са месецом у коме је послодавац запослио прописан број особа са инвалидитетом.

Послодавац који запосли на неодређено време особу са инвалидитетом без радног искуства има **право на субвенцију зараде** за ту особу у трајању од 12 месеци.

Ближи услови начин праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом утврђених Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом ("Службени гласник РС", број 36/09), и начин доказивања извршавања те обавезе прописане су Правилником о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршавања те обавезе- "Службени гласник РС", број 33/2010.

IX НАБАВКА И ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 56.

Сва лична заштитна средства и лична заштитна опрема коју користе радници, морају у свему да одговарају важећим прописима и стандардима из безбедности и здравља на раду.

Члан 57.

Снабдевање запослених заштитном одећом, обућом и осталим средствима личне заштите и опреме одеређено је Правилником о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми. . За квалитет и врсту личних заштитних средстава и опреме, при набавци, консултује се лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду. Контролу новонабављених средстава и опреме личне заштите, такође врши овлашћено лице за безбедност и здравље на раду.

Ова средства није дозвољено, односно забрањено је користити у приватне сврхе

Члан 58.

Одржавање средстава личне заштите на раду врше сами запослени. Уколико дође до оштећења пре рока, те се средства личне безбедности и здравља не могу употребљавати, раднику ће се пре истека рока дати ново средство личне заштите на раду.

О оштећењу или дотрајалости средстава личне заштите из претходног става запослени је дужан да одмах обавести свог непосредног руководиоца.

X РАДНА МЕСТА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ ЗАПОСЛЕНОГ

Члан 59.

Послови, односно радна места, на којима постоји повећани ризик од повреда и здравствених оштећења и чије се штетно деловање на радну способност и здравље запослених не могу у потпуности отклонити мерама безбедности и здравља на раду, сматрају се послови, односно радна места са повећаним ризиком .

Послови на којима постоји повећана опасност од повреде и обољења, сматрају се и послови односно радна места на којима је запослени изложен нарочитим напрезањима, па је због тога потребно предузети посебне мере безбедности и здравља односно да запослени на њима испуњавају посебне здравствене, физичке и психичке услове, године старости, као и да поседују одговарајућу стручност.

Члан 60.

Пре распоређивања запослених на послове, односно радна места из претходног члана, , директор је дужан је да упути запосленог на претходни лекарски преглед, провери да ли запослени испуњава захтеве радног места са повећаним ризиком рада, а у току рада вршиће се повремено провера тих услова, с тим да се запослени мора упућивати на периодичне здравствене прегледе у роковима прописаним Праивлником о поступку и условима претходних и периодичних лекарских прегледа.

Запосленим на радним местима из предходног става, као и осталим запосленим радницима на појединим радним местима припада одговарајућа лична заштитна опрема.

XI НАЧИН И ПОСТУПАК УПУЋИВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ НА ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕД

Члан 61.

Сваки запослени пре ступања на рад у школи подвргава се лекарском прегледу , ради утврђивања здравственог стања и радне способности.

Члан 62.

Обавеза је запослених у кухињи да се подвргавају санитарном прегледу на сваких шест месеци ради утврђивања здравствене способности за рад на наведеном радном месту.

Члан 63.

Обавеза је запослених који раде на пословима са повећаним ризиком да се подвргавају лекарским прегледима у складу са важећим прописима.

XII ОБАВЕЗЕ ШКОЛЕ ПРЕМА ИНСПЕКЦИЈИ РАДА

Члан 64.

Ради извршења законских обавеза и омогућавања рада органа инспекције рада, директор је дужан да по појави органа инспекције рада, омогући несметан преглед у Школи радних и помоћних просторија и оруђа за рад.

Школа је дужна да на захтев инспектора рада достави тражене податке, да му запослени дају потребна обавештења и да му се на увид ставе исправе и подаци потребни за вршење надзора.

Члан 65.

Прегледу и надзору органа инспекције рада, обавезно присуствује директор или лице кога он овласти - лице које обавља стручне послове безбедности и здравља на раду.

Члан 66.

Директор или лице за послове безбедности и здравља на раду, стара се о извршењу Решења органа инспекције рада. Орган инспекције рада мора бити писмено извештен у року од 8 дана по истеку рока за отклањање утврђених недостатака, односно неправилности наређених у Решењу.

Члан 67.

Извештај упућен органу инспекције рада о извршењу његовог Решења, мора садржати шта је урађено да се уочени недостаци и неправилности отклоне, а уколико се могу делимично отклонити због неких ванредних околности или се не могу отклонити у потпуности, треба навести у Извештају разлоге због којих није било могуће удовољити Решењу, изнети разлоге за тражење продужења рока и дати предлог рока за извршење Решења.

XIII ОПШТЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

И ОБАВЕЗЕ О УСЛОВИМА РАДА

Члан 68.

Школа је дужна да обезбеди запосленима рад на радном месту на којем су спроведене мере за безбедан и здрав рад утврђене у Прегледу мера за безбедан и здрав рад на радном месту. Преглед мера је саставни део Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту (Сл. гласник РС бр. 21/09).

Круг школе мора бити чист и добро осветљен вештачким осветљењем када природно осветљење није задовољавајуће.

Одговорни радници су дужни да свако лице које по било ком основу налази у школи упозори на опасна места и усмери на безбедне зоне кретања.

Дрвеће у школском дворишту се мора редовно орезивати и уклањати гране које су напукле или суве да не би пале под теретом снега или ветра на ученике или наставнике (лица која се крећу школским стазама). Поред тога треба пратити и стање стабилности целог стабла и уколико постоји могућност пада предузимати мере за спречавање пада обавештавањем овлашћене службе која врши сечу и уклањање грана.

Орезивање дрвећа врши овлашћена установа како у школском дворишту тако и на прилазима школи, градским површинама.

Члан 69.

Простор у школи и испред школе куда се крећу запослени и ученици мора бити раван, без канала и рупа.

Подови радних просторија и степеништа морају се свакодневно чистити и то по правилу темељно чишћење се врши по завршетку рада. Ходници и степеништа се бришу влажним крпама неколико пута у току дана.

Зидови и таванице се морају кречити по правилу сваке године, а по потреби и чешће.

Подови, зидови, таванице и кровови радних и помоћних просторија морају испуњавати и остале услове из тачке 8. Прегледа мера за безбедан и здрав рад на радном месту.

Члан 70.

За оржавање чистоће морају редовно бити обезбеђена потребна средства а лицима које врше чишћење морају се ставити на располагање дезинфекциона и друга средства.

Опрема и наставна средства морају се редовно чистити од прашине.

Члан 71.

Радне просторије морају зими бити загрејане. Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима за те радне просторије.

Загревање просторија почиње 15. октобра и траје до 15 априла.

Члан 72.

Главни пролази у школи треба да буду најмање 1,5 м-пролаз за запослене, ученике, странке са највећом фреквенцом кретања запослених, а споредни-пролаз, за кретање мањег броја запослених и ученика, ка споредним посторима, за запослене 1м ширине најмање (у складу са тачком 11. Прегледа мера за безбедан и здрав рад на радном месту, Табела 2, Саобраћајне површине и пролази).

Поред тога пролази за чишћење, одржавање и послуживање опреме за рад могу бити ширине 0,75 м.

Сви пролази и прометни путеви у школи морају бити слободни од било каквих препрека.

Домари као и радници на одржавању чистоће, дужни су да у зимским месецима чисте школско двориште и прилазе од снега како би се избегле повреде ученика и радника школе.

Такође, по потреби посипаће се сољу и ризлом залеђена места на којима је опасност од повреда повећана.

Члан 73.

Све радне и помоћне просторије, односно њихови саставни елементи, морају бити урађени у складу са одредбама Правилника о мерама безбедности и здравља на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије, а за обављање предвиђене делатности.

Сваки запослени је дужан да простор одржава уредним и све отпадне материјале одмах уклања.

Члан 74.

Опрема за рад и уређаји - средства за рад, могу се употребљавати само за одређену сврху и намену. Сигурносне и заштитне направе, морају бити постављене и коришћене тако да пружају максималну заштиту при раду. Сва средства за рад морају бити у складу са прописима, периодично прегледавана и у законски одређеним роковима испитивана.

Члан 75.

На електроенергетским објектима и постројењима могу самостално радити или радом руководити само стручна лица.

Преглед и одржавање инсталација у ИП заштити могу обављати само стручни радници одржавања са положеним стручним испитом, односно овлашћени сервисер.

О извршеним прегледима и испитивањима електричних уредјаја и инсталација се води прописана евиденција.

Рад на објектима се организује тако да се омогући највећа могућа безбедност радника од дејства електричне енергије.

Члан 76.

Сви делови електричних инсталација, постројења и уредјаја, који нису пресвучени изолацијом, а стоје под напоном према земљи, морају у подножју где се могу дотаћи бити заштићени од случајног додира или постављени на сигурној висини.

Нису дозвољени радови на електричним постројењима и уредјајима под напоном.

Директор је дужан (уколико има сазнанња о томе) да упозори лице за електрично одржавање на недостатке на електричним инсталацијама и уређајима који представљају опасност по живот.

Члан 77.

Поправке и интервенције на електричним и другим инсталацијама и опреми, могу вршити само за то овлашћена и стручна лица. О тим поправкама и интервенцијама, води се посебна евиденција.

Члан 78.

Опасна места, (разводни ормани и проводници под напоном), морају бити прописно обележени, заштићени од механичких оштећења и слободног прилаза. Све електро инсталације у Школи, као и осветљења, морају бити изведене у складу са техничким прописима и стандардом. Сва оруђа и уређаји за рад, морају имати заштитне направе, бити уземљени и заштићени од случајног ел. напона и додира, као и периодично испитани у законски предвиђеним роковима. Сваки рад-поправка уређаја под напоном је забрањен.

Члан 79.

Од атмосферског пражњења, удара грома, морају бити заштићени сви објекти, зграде, складишта и сл. према важећим прописима.

Члан 80.

Бука и вибрације у радном простору, (уколико се појаве), мора се смањити и довести на најмању дозвољену границу, према важећим прописима о буци.

Запослени који су изложени повећаној буци морају користити средства личне заштите на раду и заштите слуха.

Члан 81.

Ради безбедности запослених на раду, складиштење и чување робе, може се обављати само према важећим прописима, упутствима, декларацијама, атестима и роковима употребљивости.

Члан 82.

Лако запаљиви материјали, (запаљиве течности), могу се држати само у одговарајућим посудама и простору магацина наменски изграђеном у те сврхе, на сигурном месту и под надзором. Овим материјама могу руковати само посебно обучена лица. На посудама у којима се налазе опасне материје, мора постојати ознака шта садрже. Приликом рада са опасним материјама, забрањено је пушење и употреба отвореног пламена, ужарених предмета и употреба алата који варничи.

Члан 83.

Школа мора поседовати одговарајући број ватрогасних апарата и разврстати их у школској згради на непходним местима.

Преглед исправности противпожарних апарата врши се сваких шест месеци.

Школа мора имати довољан број хидраната и редовно вршити проверу њихове исправности.

За руковање противпожарним апаратима и хидрантима задужује се лице које је стручно оспособљено и које има положен стручни испит из противпожарне заштите.

Члан 84.

Основна мера безбедности и здравља на раду у Школи , је доследно спровођење и придржавање мера безбедности и здравља на раду, при раду у кабинетима за хемију , техничко васпитање физкултурној сали ,радним просторијама у администрацији, редовна и свеобухватна контрола и преглед уређаја за рад ,електричних инсталација, као и услова радне средине код за то овлаћене установе, са циљем утврђивања дали су на свим наведеним уређајима и средствима, односно опреми рада, примењене све мере и нормативи безбедности и здравља на раду.

XIV ГОДИШЊИ ПРОГРАМ МЕРА ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 85.

Програм мера заштите на раду обавезно садржи:

-анализу повреда на раду , укључујући и узроке повреда на раду и спровођење мере у вези са радом , са посебним освртом на економске губитке као последицу стања заштиите на раду

-мере које се предвиђају у одређеним роковима за решавање проблема заштите на раду

-динамику и реализацију програма мера развоја заштите на раду

-обавезе органа и појединаца у предузимању мера за реализацију програма , као и обавезе у праћењу и извршавању шпрограма заштите на раду.

Програм мера заштите на раду доноси директор уз консултације са лицем за безбедност и здравље на раду.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 86.

Запослени бирају свог представника за безбедност и здравље на раду на предлог запослених, односно доносе одлуку о образовању Одбора за безбедност и здравље на раду.

Одбор има 3 (три) члана од којих једног предлаже директор, а два запослени. Одбор за безбедност у сарадњи са лицем за безбедност и здравље на раду, учествује у доношењу нормативних аката из области безбедности и здравља на раду и даје предлоге и сугестије ради ефикасније примене мера безбедности.

Члан 87.

Представник запослених најмање једном годишње доставља запосленима извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду у Школи.

XV ПРИМЕНА ЗАКОНА О ЗАБРАНИ ПУШЕЊА

Члан 88.

На основу Закона о заштити становништва од изложености дуванском дима забрањено је пушење у сваком затвореном радном и јавном простору Школе, као и у свим службеним возилима.

Члан 89.

Директор ће у сарадњи са лицем за безбедност и здравље на раду донети Одлуку о именовању лица овлашћених за контролу пушења са телефонском бројем на који се може пријавити пушење у простору и наведену одлуку поставити на огласној табли.

XVI ПРИМЕНА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ЗЛОСТАВЉАЊА НА РАДУ

Члан 90.

Школа је на основу Закона о спречавању злостављања на раду , у сарадњи са одговорним лицем за безбедност и здравље на раду, дужна да сваког запосленог који је код ње у радном односу на дан почетка примене овог закона, **уозна са забраном злостављања на раду**, у року од 30 дана од дана почетка примене овог закона.

Члан 91.

Школа је дужна да, у циљу стварања услова неопходних за здраву и безбедну радну околину, организује рад на начин којим се спречава појава злостављања на раду и у вези са радом и запосленима обезбеђују услови рада у којима неће бити изложени злостављању на раду и у вези са радом од стране послодавца, односно одговорног лица или запослених у Школи.

Поред тога у складу са препорукама Министарства и другим одговорним службама спречавати злостављање ученика и то како вешњачког злостављања, тако и злостављања од стране наставника.

Члан 92.

Злостављање, у смислу овог закона, јесте свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених у школи **које се понавља**(значи потребно је да се такво понашање понавља), а које за циљ има или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор.

Злостављање, у смислу овог закона, јесте и подстицање или навођење других на наведено понашање према запосленом.

Члан 93.

Школа је дужна да запосленог, пре ступања на рад, **писменим путем обавести о забрани вршења злостављања** и правима, обавезама и одговорностима запосленог и школе у вези са забраном злостављања, у складу са овим законом.

Члан 94.

Поступак за заштиту од злостављања покреће се подношењем захтева за покретање поступка за заштиту од злостављања на раду

Захтев подноси лично запослени који сматра да у понашању према њему има елемената злостављања, лице надлежно за послове безбедности и здравља на раду, уз **обавезну** писмену сагласност запосленог који сматра да је изложен злостављању.

Члан 95.

Ако се за злостављање терети одговорно лице у правном лицу(Директор итд.), запослени који сматра да је изложен злостављању може, до истека рока застарелости за покретање поступка за заштиту од злостављања у Школи утврђеног овим законом, и без подношења захтева за покретање поступка посредовања код послодавца, покренути поступак пред надлежним судом(без претходног вођења поступка у школи).

Поступак заштите од злостављања у школи врши се посредовањем(у року од три дана од дана пријема предлога послодавца).

Члан 96.

Право на подношење захтева за заштиту од злостављања у школи застарева у року од шест месеци од дана када је злостављање учињено.

Рок почиње да тече од дана када је последњи пут извршено понашање које представља злостављање.

XVII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 97.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здравља на раду и подзаконски акти који регулишу ову материју

Члан 98.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Датум

М.П.

Школски одбор

Правилник је заведен под деловодним бројем ____, објављен на огласној табли Школе ____.2013.године, а ступио је на снагу_____2013.године.

Секретар Школе

Весна Ерац дипл. правник

Прилог

ОДЛУКА

О СЛУЧАЈЕВИМА И НАЧИНУ ПРОВЕРЕ РАДНИКА ПОД УТИЦАЈЕМ АЛКОХОЛА И ДРУГИХ СРЕДСТАВА ЗАВИСНОСТИ

I Провера да ли је радник под утицајем алкохола, односно других средстава зависности врши се у следећим случајевима:

- ако постоји основана сумња да је радник под утицајем алкохола или других средстава зависности,

-ексцесног понашања радника, туче, ремећења процеса рада. Изазивања материјалних штета, вредјања других радника и у другим сличним случајевима,

-повреде на раду и то како за повређеног радника тако и за раднике који су изазвали повреду,

-када одговорни радник за спровођење безбедности и здравља на раду процени да треба извршити проверу,

II Проверу да ли је радник под утицајем алкохола врши одговорни радник за спровођење безбедности и здравља на раду или друго лице које одреди послодавац, употребом алко-теста, по поступку који је утврђен за вршење такве провере.

III Да ли је радник под утицајем алкохола проверава се помоћу одговарајућих средстава и апарата (алкометар,дигитални алкохолтестер –индикатор алкохола у даху и др.) или стручним прегледом у одговарајућој медицинској установи.

Проверу да ли је радник под утицајем других средстава зависности врши одговарајућа медицинска установа.

IV Провери да ли је радник под утицајем алкохола поред лица наведених у тачки II ове одлуке, присуствује још једно лице.

V Лица која врше проверу дужна су да сачине записник о извршеној провери са резултатима провере. Уколико проверу врши лице које одреди послодавац, дужно је да о резултатима провере извести послодавца.

О извршеној провери директор, или лице које он одреди, води евиденцију.

VI Радник чини тежу повреду радне обавезе уколико се провером утврди да је под утицајем алкохола или је под утицајем средстава зависности.

По спроведеном поступку, послодавац може изрећи раднику новчану казну у складу са Законом или откаже уговор о раду због непоштовања радне дисциплине у складу са Законом о раду (члан 179 тачка 3). Односно у складу са чл. 180 Закона о раду раднику достави писано упозорење.

VII Радник код кога се утврди присуство алкохола и других средстава зависности, или одбије да се подвргне провери, не сме започети односно наставити рад.

VIII Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана доношења и примењује се на све раднике.

IX Ова одлука је саставни део Правилника о безбедности и здравља на раду.

Директор

Прилог 2

Ред. Број Записника _____

Број _____

Датум _____

ЗАПИСНИК

О ИЗВРШЕНОМ УТВРЂИВАЊУ АЛКОХОЛИСАНОСТИ

ЗАПОСЛЕНИХ ПРИМЕНОМ АЛКОХОЛТЕСТЕРА

(дигитални индикатор алкохола у даху)

На основу утврђених разлога из ОДЛУКЕ директора о случајевима и начину провере радника под утицајем алкохола и других средстава зависности извршена је _____ провера _____ алкохолисаности запосленог _____

на радном месту _____

дана _____ у _____ часова

из следећих разлога _____

и утврђено _____

Утврђивање алкохолисаности је вршено у присуству

1. _____

2. _____

Одговорни радник

Датум

Достављено:

Директору

Лицу за БИЗНР

Прилог 3

ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЛИЧНИХ ЗАШТИТНИХ СРЕДСТАВА

Ред бр.	Назив радног места	Средства и опрема личне заштите	Рок трајања (мес)	Напомена
		надлактице	36	
		надлактице	36	
		надлактице	36	
		надлактице	36	
		мантил	36	
		надлактице	36	
		мантил	36	
		надлактице	36	

		мантил	36	
		тренирка комплет	36	
		Спортске патике	36	
		радно одело	36	
		ципеле	12	
		мантил	36	
		гумене рукавице	По потреби	
		кломпе	12	

Прилог 4

Број :

Датум: _____ 200- год.

Образац бр. 1

МИНИСТАРСТВУ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

ИНСПЕКЦИЈИ РАДА

ПРИЈАВА ПОВРЕДЕ НА РАДУ

Дана _____ 200_ год. у _____ часова, догодила се _____ повреда на раду _____ запосленог _____ распоредјеног _____ на пословима _____ у _____ која се догодила на месту _____ при обављању послова _____

Лице за безбедност на раду

М.П.

Директор

Прилог 5

ЗАПИСНИК

О УВИДЈАЈУ ПОВРЕДЕ НА РАДУ, ТРОВАЊА ИЛИ НАГЛОГ ОБОЉЕВАЊА

У _____ повређен је(нагло оболео, отрован или био под утицајем елементарне _____ непогоде _____ запослени _____

Дана _____ 200_ год. у _____ часова

Подаци о повређеном и о повреди

Дан, месец и година рођења	
Улица и број пребивалишта	
Занимање	
Школска спрема	
Стручно образовање	
Стручна спрема прописана на пословима на којима је распоређен	
Радни задаци које запослени обавља	
Радни стаж на пословима на којима се повредио	
Посао који је обављао у моменту	

повреде	
Извор повреде	
Узрок повреде	
Кратак опис повреде	
Да ли су примењене мере заштите на раду, где се повреда догодила и на који начин	
Да ли су обезбеђена и коришћена средства личне заштите	

Својеручни потпис очевидаца

Непосредни руководиоцац

1. _____

Лице за безбедност и здравље на раду

2. _____